

Republikáni ovládli dolní komoru Kongresu USA Obama ztrácí půdu pod nohama

Úterní volby do amerického Kongresu dopadly podle očekávání – Republikáni získali většinu Sněmovny reprezentantů, posílají v Senátu, uspěli i v guvernerských volbách. Pro Demokraty, a zvláště pro prezidenta Baracka Obamu, to je další nepříjemná komplikace. Po euforii z Obamova vítězství ani stopa. Současná administrativa se potýká s ekonomickými problémy, ztrátou důvěry a klesající popularitou.

Sněmovna reprezentantů patří Republikánům, Demokráté těsně udrželi Senát

Barack Obama tak právě dva roky od svého zvolení obdržel od amerických voličů průběžné vysvědčení. A za rámeček si ho zřejmě nedá. Snahy o povzbuzení americké ekonomiky s nepříliš viditelnými výsledky, komplikovaná zdravotní reforma a další množství státních výdajů se setkala s nepochopením i u Obamových voličů.

Krátce po zveřejnění prvních výsledků Obama telefonicky pogratuloval pravděpodobnému budoucímu předsedovi Sněmovny reprezentantů Johnu Boehnerovi, který nahradí dosavadní předsedkyni, demokratku Nancy Pelosi. Republikánům se v dolní komoře Kongresu podařilo získat přes 60 nových křesel a mají tak ve Sněmovně většinu. Dle dosavadního sčítání hlasů získali 239 mandátů, zatímco Demokráté pouhých 186. V deseti případech se výsledky ještě přepočítává-

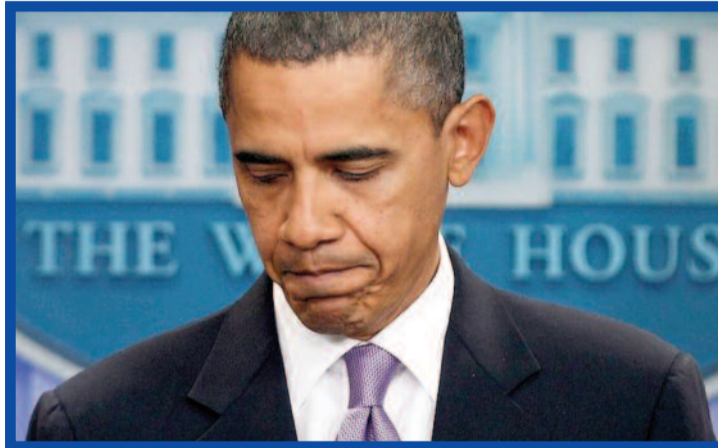
ji. „Budu stručný, protože nás čeká spousta práce a není čas na oslavy,“ prohlásil Boehner. Potvrdil, že Republikáni chtějí zastavit utrácení, snížit státní dluh a zmenšit vládní aparát.

Alespoň v Senátu se Obamově straně podařilo udržet těsnou většinu, nyní v ní mají 52 křesel proti 47 republikánským, o jednom křesle ještě není rozhodnuto. Jedná se ovšem o oslabení, které může zkomplikovat například ratifikaci rusko-americké smlouvy Nový START. Republikáni si zvýšili sebevědomí i díky výsledkům v guvernerských volbách. Demokrátům přebrali nejméně deset křesel.

Tea Party - „dýchánkové“ hnutí servírovalo pěkně silný čaj

Velký podíl na republikánském úspěchu mělo i konzervativní protestní hnutí Tea Party, zformované na jaře 2009. „Není pochyb o tom, že bez Tea Party by Republikáni nezískali zdaleka tolik sněmovních mandátů,“ prohlásil David Gergen, politický analytik CNN. Hnutí se radikálně vymezuje vůči dosavadní vládní politice. Odmítá zdravotnickou reformu, požaduje snížení výdajů a daní, zpochybňuje globální oteplování. Sdružení postrádá jasného lídra, ale mnozí za jeho iniciátorku a hlavní tvář považují Sarah Palin, bývalou kandidátku na viceguvernerku USA.

Někteří radikální zástupci Tea Party kandidující za Republikány

Obama je otřesen výsledkem voleb.

Foto archiv

Volby do Kongresu USA

Američané mohli promluvit do celého složení dolní komory Kongresu, Sněmovny reprezentantů, čítající 435 křesel. Dále volili 37 senátorů do stočlenného Senátu a v souběžně probíhajících guvernerských volbách vybírali 37 guvernerů. Volby se konají každé 2 roky o tzv. „Election Day“, který připadá na první listopadové úterý. V některých státech jsou volby spojené s místními referendy – například v Kalifornii se rozhodovalo o legalizaci marihuany. Letošní volby se konaly v polovině prezidentského mandátu, tudíž jsou označovány jako „midterm elections“.

svou vyhraněnost šokovali i umírněnější spolustraníky. Například nevyzpytatelná Christine O'Donnell, kandidátka Tea Party do Senátu za stát Delaware, přitahovala pozornost názory odsuzujícími potrat, homosexualitu či masturbaci. Nakonec se do Senátu neprobojovala.

Zklamání Obama: „Budu muset lépe pracovat.“

Co volební porážka znamená pro prezidenta? Viditelně unavený Obama na tiskové konferenci konstatoval, že „pokrokové změny, kterými Amerika za dva poslední roky prošla, voliči ještě nepocítili“. Obamovi voliči, kteří ho před dvěma lety

vynesli do prezidentského úřadu, jsou frustrovaní a odklánějí se od něj. Což vzhledem k tomu, že se pomalu schyluje k dalšímu souboji o prezidentské křeslo, není pro Obamu dobrá vyhlídka.

Vládnoucí strany v tzv. „midterm“ volbách oslabují tradičně – Bill Clinton roku 1994 ztratil 52 demokratických sněmovních mandátů, mohl se ale opřít o stoupající ekonomiku. Nedávno jsme byli svědky demokratické nadvlády nad Kongresem, když v roce 2006 dali Američané Georgi Bushovi najevo, co si myslí o průběhu války v Iráku a „vládnutí“ situace při hurikánu Katrina.

Obamovi bohužel do karet nehraje ani fakt, že stále nedošlo ke konsolidaci americké ekonomiky. Navíc vládní dojem, že nejlepší dny Ameriky jsou pryč. David Brooks, politický komentátor The New York Times, míní, že ke znovuzvolení Obama potřebuje především redefinovat svou prezidentskou identitu a program a uklidnit voliče obávající se dalšího úpadku.

Někteří američtí analytici však soudí, že nynější situace může Obamovi paradoxně pomoci. Zodpovědnost za ekonomiku přechází na Republikány, kteří nyní ovládnou Sněmovnu a musí nabídnout vlastní aktivní politiku. Otázkou je, zda sám Barack Obama, v blízké budoucnosti torpédován a deptán republikánskou sněmovní převahou, vnímá tento fakt jako výhodu.

HANA NĚMEČKOVÁ

Krátce i dlouze ze světa a z domova

■ NATO vyzvalo Rusko ke spolupráci na protiraketové obraně

Generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen ve středu vyzval Rusko ke spolupráci. Hlavním bodem dohody by měla být společná protiraketová obrana v Evropě. Podle Rasmussena by se mělo jednat o dva oddělené, nicméně spolupracující systémy. Postoj Ruska k alianční nabídce by měl být zřejmý po summitu NATO v Lisabonu. Rusko by mělo pomoci spojencům i v Afghánistánu, a to například výcvikem afghánských pilotů nebo dodávkou zásob jednotkám NATO.

■ Recko se bojí dalších dopisových bomb. Přerušilo zahraniční poštu

Nebezpečná zásilka z Atén mířila do pošty dalšího evropského politika. V poštovním letadle začal hořet podezřelý balíček pro italského premiéra Silvia Berlusconiho. Řekové kvůli sérii nebezpečných zásilek zastavili ve středu na 48 hodin doručování pošty do zahraničí. Dopisy s práškovou třaskavou směsí začátkem týdne narušily chod na zahraničních ambasádách v Aténách. Další desítky jich putovala na úřady vládních představitelů napříč Evropou, mimo jiné také k francouzskému prezidentovi Nicolasi Sarkozymu či německé kancléřce Angele Merkelové. Za rozesílání zásilek zřejmě stojí řecká anarchistická organizace Konspirace ohňových buněk. Úřady již obvinily dva muže z terorismu.

■ Čína ruší obchody se zeměmi hostícími dalajámou

Oficiální návštěva tibetského duchovního může podle studie evropského analytického centra CEGE stát hostitelské země až miliardy eur. Export dané země do Číny se po přijetí dalajámy propadne v průměru o 12,5 procenta a na svoji původní úroveň se nevrátí dříve než za dva roky. V minulosti se o tom přesvědčila už Francie. Krátce po setkání prezidenta Nicolase Sarkozyho s dalajámou v Polsku zrušily čínské aerolinky

objednávku na 150 letadel. Zemi se navíc vyhnuly i dvě čínské obchodní delegace, které v ostatních zemích Evropské unie podepsaly kontrakty za 15 miliard dolarů. Jednou ze zemí, která tibetského duchovního hostí nejčastěji, je Česká republika.

■ **Výsledky maturit byly vyhlášený** Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo výsledky generální zkoušky státních maturit. U generálky celá třetina zúčastněných studentů neuspěla. To ale nemusí být konečný výsledek.

Při opravě maturitních testů totiž došlo k chybě. Některé formuláře byly při snímání špatně načteny a tedy i chybně vyhodnoceny. Podle odhadů se může počet vadně vyhodnocených testů pohybovat kolem 1,4 milionu. Ministr školství Dobeš uvedl, že předním důvodem pořádání generálky bylo právě odhalit možné technické problémy, které by se u státních maturit mohly vyskytnout.

■ **Vláda neustoupí od změn v odměňování** Pro státní zaměstnance to znamená

zachování deseti procentních škrtů ve mzdách a rozšíření pásmového odměňování, které spočívá v tarifním vyplácení mezd. Počet odpracovaných let se tudíž na výplatní pásce zaměstnance nijak neodrazí. Odbory hrozí stávkou, vláda jim výtáka nekonstruktivní přístup a neochotu přijmout nabízené kompromisy. Od svých plánů ale upustit nehodlá.

■ Na nové škodovky si Češi počkají tři měsíce.

Zpestření vánoční nadílky autem značky Škoda se letos asi mnoho rodin nedočká. Čekací lhůta se pohybuje v průměru okolo dvanácti týdnů, na vybrané modely i déle. Prodejci se po poklesu poptávky v posledních dvou letech obávají své sklady naplnit, a proto je požadovaných modelů nedostatek.

■ Veteráni brojí proti zdanění vojenských výsluh.

Vojenští vysloužilci jsou znepokojeni novelou zákona o dani z příjmu, která mimo jiné obsahuje patnáctiprocentní zdanění vojenských výsluh. Rozhodli se proto oslovit politické strany, aby novelu blokovaly. Z oslovených stran však podporu potvrdila pouze KSČM, a novela sněmovnou prošla. Veteráni ale tvrdí, že krácením vojenských výsluh stát porušuje dohodu, kterou vojáci při vstupu do armády podepisují. O svá práva chtějí dále bojovat pomocí Ústavního soudu v Brně, na který se odbory veteránů chystají obrátit.

ADÉLA LÁVIČKOVÁ,
PAVLÍNA VÁVROVÁ

Kadibudka Larryho Kinga

Demonstrace zorganizovaná moderátory Jonem Stewartem a Stephenem Colbertem proběhla v sobotu 30. října před washingtonským Kapítolem. Nic zvláštního, dalo by se říci, kdyby oba nebyli osobnostmi, které asi třetina Američanů slouží jako zábavná náhrada zpravodajských kanálů. Colbert i Stewart ovlivňují především mladší generaci, kterou jejich show baví, tedy především diváky do 40let. Pro čtvrtinu Američanů do 29let je Stewartova Daily Show dokonce hlavním zdrojem zpráv.

Demonstrace „Za nastolení zdravého rozumu“ ale není jen další zábavnou šou. Oficiální média svým zaměstnancům zakázala účast, nezávislé osobnosti jako Oprah Winfreyová či Larry King ale demonstraci svým způsobem podpořily – Oprah zprostředkovala letenky několika svým fanouškům, Larry věnoval přenosnou kadibudku

V centru Washingtonu se objevily nápisy jako „Vy-

dry jsou roztomilé, na tom se snad všichni shodnou.“ či „Zakažte slogany, včetně toho mého!“. Přestože organizátoři akcí označovali za apolitickou, nechyběl jí i politický aspekt. Na zdánlivě absurdním mítinku se sešlo přes 200 tisíc lidí, aby reagovali na shromáždění, které tři měsíce předtím svolal jiný moderátor, Glenn Beck z FOX News, významná osobnost konzervativní pravice. Právě do Glenna Becka, který veřejně podporuje pravicové protestní hnutí Tea Party, se často střetuje i Stewartova Daily News.

Ve vyhrocené předvolební atmosféře byla akce osvěžujícím happeningem.

„Současnou politickou konverzaci řídí medializovaná skupina čítající asi 20% uječených Američanů. Toto shromáždění poskytuje možnost promluvit 70-80% zbylým americkým voličům, kteří chtějí současnou situaci naší země řešit rozumně,“ prohlásil Stewart Colbert.

JULIANA MIŇOVÁ

Chystá se další boj: nová vs. novější maturita

Úspory? Anička?

Ne, zdaleka nikdo a nic teď nemá šanci vyvolat tak bouřlivé diskuze, jako se to povedlo státní maturitě. České školství je nemocné – ať už se zaměříme na platy učitelů, nedostačující techniku na většině škol či problémy s jídelnami, kterých se často šetří i samotní profesori – a státní maturita by měla být jedním z antibiotik. Jenže lékaři – ministři školství (a že jich nebylo málo) – si zřejmě zapoměli přečíst příbalový leták s nejlepšími účinky.

Samotná myšlenka sjednotit úroveň zkoušky, tak jako tomu bylo dříve, není podle mě špatná. Vždyť zatímco na jedné škole vám ke zdařilému absolvování stačí v angličtině znát přítomný a minulý prostý čas, jinde po vás žádají dokonale ovládnutí předbudoucího průběhového. Ale právě spásnou myšlenku naprosto přetloukly kupící se problémy a nejasnosti, asi jako když lahodnou křemroli zajíte kilem kyselého zelí – taky si pak v úporných bolestech nevzpomenete, jak chutný byl zákusek.

Chystá se oprátka pro generála Dobeše?

Jedním z přešlapů ministra Dobeše je fakt, že při generálce ze škol vytvořil vo-

jenské území. Žáci museli poslušně nepochodovat do tříd, ušednout, prokázat svou totožnost, neboť profesori, kteří je vyučují osm let, je ještě dostatečně neznají, nejlépe ještě před začátkem zkoušky vypít litr vody, protože během ní je konzumace nápojů přestupkem, a poté během až dvouhodinové zkoušky v sobě onen litr vody držet, jelikož odchod na záchod je taktéž trestný.

Na to shůry dohlíží generál Dobeš a chválí si, jak jsou jeho vojákci poslušni. Pan generál by ale neměl zapomínat, že žáci díky hodinám dějepisu znají pojem revoluce, a pokud se dav vzedne a hodí ministrově na krk oprátku, může být s celou zkouškou ámen.

Naopak vůbec bych neházel do žita oněch 33 procent studentů, kteří zkoušku neprošli (ačkoliv hranice pro úspěšné složení činila u češtiny 45 procent a u matematiky dokonce jen 33 procent). Do žita by měl být spíš hozen vyhodnocovací systém. Jak se včera ukázalo, stroje oceňovaly několik studentů nedostatečnou, ačkoliv jejich odpovědi byly správné. Co nás teď čeká? Překontrolování téměř milionu a půl odevzdaných prací. Jak to tak vypadá, do května se nikdo nudit nebude.

Kdo si hřeje Klause na prsou?

A celý příběh dovršil Václav Klaus mladší. Ten v Pressklubu Frekvence 1 prohlásil, že státní maturita je hybridní projekt, který nepřinese nic a měl by se zrušit. Ano, ten samý Václav Klaus mladší, kterého si ministr Dobeš v létě vybral za svou prodlouženou ruku. Bohužel jde pravděpodobně o ruku zakrnělou, protože svými výroky o hybridech rozhodně veřejnosti maturitu v tom nejlepším světle neukáže. I prezident Václav Klaus v pondělí z 3 633 kilometrů vzdáleného Kuvajtu telegrafoval, ať vláda ostrý start ještě odloží.

A vtip na konec: Ondřej Štefl, šéf společnosti SCIO, tedy největšího konkurenta CERMATu (ten nové maturitě připravuje), hovoří o tzv. maturitě pro 21. století. Na SCIO se dle Šteflových slov obrací bezradní studenti i učitelé, a proto jim chce společnost pomoci. Vytvoří tedy vlastní verzi nové maturity. Lepší bombu jsme si přece nemohli přát. Jako by nebylo dost bojů mezi starou a novou verzí maturity, brzy nás zřejmě čeká zápas mezi novou a ještě novější.

MATĚJ SMLSAL

Letadlo společnosti SmartWings do Rumunska už nevystartuje.

Foto iDnes.cz

Slibné plány ztroskotaly, letecké společnosti čelí nízkému zájmu cestujících

České nízkonákladové aerolinky SmartWings nebudou létat do Bukurešti. SmartWings, vlastněné leteckou společností Travel Service, úplně zrušily lety mezi Prahou a rumunskou Bukureští, které plánovaly od letošního listopadu. Pasažéři neměli o cesty do hlavního města Rumunska zájem.

Lepší osud postihl druhou plánovanou linku Praha–Amsterdam. Aerolinky pouze oznámily snížení počtu letů na měsíce listopad, prosinec a leden. Z původních čtrnácti spojů jich nabízejí jen deset týdně. Cestujícím ale toto omezení nezpůsobí větší komplikace, protože lety do hlavního města Nizozemska na rozdíl od letů do Bukurešti nabízejí i jiné letecké společnosti, jako easyJet, KLM a ČSA. Poskytováním linky do Amsterdamu SmartWings, druhé největší aerolinky v České republice, výrazně přispěly ke zlevnění letenek do tohoto města.

Aerolinky na svých webových stránkách aktuálně zveřejnily lety do

dalších destinací v letní sezóně 2011, kde počítají s dvanácti spoji do Amsterdamu týdně. Dále přibudou cesty do Barcelony, Malagy, Valencie, na Ibiza a Mallorku.

Změnu v letech oznámily také největší české aerolinie, ČSA. K původně plánovanému zrušení linky mezi Prahou a Brnem ale nakonec nedošlo díky nové spolupráci s ostravskou firmou JOB AIR – Central Connect Airlines (CCA). Společnosti se dohodly na sdílení kódů (tzv. code share). Lety obou aerolinií budou tedy stejně označeny a budou sdílet stejný rezervační systém, který poskytuje ČSA. Ten budou moci cestující využívat i pro rezervace letů do dalších destinací v Evropě.

Ostravské aerolinky na linku Praha–Brno nasadily turboturboletadlo typu Saab 340 s místy pro 33 cestujících. První let toto pondělí ale skončil fiaskem, na palubě se totiž nacházel jen jeden pasažér.

MAGDALENA LEIMEROVÁ

Rádio Impuls je opět nad milionovou hranicí, tisku vládne Blesk

Listopad přinesl nová čísla pro česká média. Naším nejčtenějším celostátním deníkem za druhý i třetí kvartál tohoto roku zůstává Blesk, který v průměru četlo i 426 000 lidí denně. MF Dnes si drží 874 000 čtenářů, a tím také druhé místo. Ani jeden z titulů vzhledem k předchozím výzkumům nezaznamenal výraznější změnu. Mírný pokles však postihl Právo, které i přes zhruba pětiprocentní ztrátu oproti prvním dvěma kvartálům nadále obsazuje třetí příčku.

Celkem 913 000 čtenářů na vydání má Deník se sítí regionálních titulů.

Mezi novinovými přílohami zůstává nejčtenější Blesk magazin TV s 1 864 000 čtenáři před TV magazinem s 1 474 000 čtenáři.

Úspěch zaznamenávají časopisy životního stylu pro muže. Jejich čtenost vzrostla o 10,5 procenta a první místo si v této kategorii zají-

stil časopis Maxim (159 000 čtenářů). Další výrazný nárůst zaznamenaly časopisy věnované bydlení a bytové kultuře (6,6 procent). Mezi zdarma distribuovanými deníky si udrželo první pozici Metro (348 000 čtenářů).

Tyto výsledky přinesl Media projekt pořádaný společností GfK a Median.

Česká rádia posílila

Poslechovost českých rádií ve srovnání s minulými čísly vzrostla. V průměru je denně poslouchalo 63,8 procenta české populace. Největší úspěch zaznamenalo Rádio Impuls, které opět pokořilo milionovou hranici a s počtem 1 046 000 posluchačů kraluje českému éteru. Druhé místo obsadila Evropa 2 (944 000 posluchačů) a bronz patří v celostátním měřítku Frekvenci 1 (901 000 posluchačů). Polepšil si také Český rozhlas Radiožurnál (685 000 posluchačů). Oproti minulým výzkumům zazna-

menal nárůst o 34 000 a na žebříčku poslechovosti obsadil čtvrté místo.

Ve srovnání regionálních stanic z celé ČR je první Rádio Blaník, které poslouchá 678 000 lidí. Na jeho úspěchu může hrát podstatnou roli i jeho sloučení s Radiem OK.

Výsledky výzkumu poslechovosti rozhlasových stanic přinesl Radio projekt realizovaný společností STEM/MARK a Median.

Září na Seznamu

Server Seznam.cz suverénně dominuje českým internetovým portálům. Jeho návstěvnost za měsíc září činí 5 160 000 návštěvníků. Stříbro patří serveru iDnes.cz (3 540 000 návštěvníků), v těsném závěsu za ním skončily Novinky.cz (3 490 000 návštěvníků).

Výsledky z měření NetMonitor přinesla společnost Mediasearch.

LENKA NECHVÁTALOVÁ

V Chrudimi dohadují koalici nad gulášem

V sobotu ráno, kdy většina lidí ještě spí, neobvykle ožilo Resselovo náměstí v Chrudimi. Konal se tu totiž Povolební jarmark.

Čtrnáct dní po volbách město uspořádalo akci pro malé i velké občany, která měla být poděkováním za podporu a zároveň možností, jak se setkat se známými lidmi. Ráno se plocha náměstí do poslední chvíle zaplnila stánky, v nichž se nabízel nejen zelenina, proutěné výrobky a perníčky, ale také exkluzivní zboží – politické sliby.

V osm hodin se totiž kromě dětí, pro něž byl připraven program, začali scházet zdejší zastupitelé, a to jak ti nově zvolení, tak i místní stálci. Politici nejen hodnotili a řešili povolební situaci, ale někteří dokonce ve zmíněných stáncích vařili guláš.

Jarmarku se zúčastnil i současný starosta Jan Čechlovský, který je zároveň poslancem Parlamentu České republiky. Povídal si s místními pamětníky, ochotně se nechával fotografovat a s každým, kdo měl zájem, prohodil slovíčko. Dále dorazil Richard Herbst, předzváný líbající politik,

kteří také připravoval guláš a zároveň se svým kolegou vášnivě diskutoval o povolebním patu.

V Chrudimi podzimní komunální volby vyhrála ČSSD, přičemž nejvíce hlasů získal ředitel nemocnice Tomáš Vondráček. Druzí byli SNK ED a třetí místo obsadila ODS.

Ačkoliv to tak nad voňavým gulášem na náměstí nevydávalo, na radnici teď proti sobě stojí dva tábory, jejichž vyjednávání zatím ztroskotávají. Hlavním důvodem rozporů je obsazení postu starosty. Obě skupiny totiž k převaze potřebují hlasy komunistů – a obě odhodlaně tvrdí, že s KSČM spolupracovat nebudou. Situace je tak vážná, že zastupitel SNK ED Petr Řezníček kvůli vyjednávání dokonce zrušil plánovanou cestu do USA.

Povolební jarmark se stal příležitostí, kdy si spolu politici mohli neformálně promluvit a pokusit se patovou situaci vyřešit. Mezitím děti všech věkových kategorií v poklidu vyřezávaly dýně, které posléze v 17.00 rozsvítily, aby si svá dila, napří-

klad v podobě sněhuláka, mohly prohlédnout. To by bylo z chrudimského dne vydávaných hlav asi všechno.

JANA MAXOVÁ

Ilustrační foto

